

03

Fazy rozwoju więzi damsko-męskiej

Wykład multimedialny

Opis i cel wykładu:

Zauroczenie, zakochanie i dar z siebie to trzy filary, na których budowana jest miłość oblubieńcza. Jest ona zarazem doświadczeniem jednostkowym, jak i więzią łączącą kobietę i mężczyznę. Częściowo kształtuje się na bazie subiektywnych wyobrażeń o ukochanej osobie (np. namiętność, intymność), lecz w pewnym momencie musi je przekroczyć, osadzając się na realnym obrazie drugiego człowieka (np. przebaczenie, więzi rodzinne). Ostatecznie powinna być bowiem na tyle silna, by w słowach „Ja kocham Cię” zawierały się dar i obietnica wierności na całe życie (narzeczeństwo, zaślubiny na zawsze).

W wyniku przeprowadzonych zajęć uczestnik powinien:

- Postrzegać miłość jako zjawisko dynamiczne, wielowarstwowe będące wynikiem twórczej pracy.
- Umieć nazwać i odróżnić od siebie poszczególne etapy miłości.
- Wskazać cechy charakterystyczne poszczególnych faz miłości.

Prezentacja multimedialna do pobrania ze strony:
www.instytutarystotelesa.pl/pobierz

01

Slajd tytułowy

02

Nawiązanie do wykładu: Miłość niejedno ma imię.

03

Miłość nie jest rzeczywistością, która pojawia się i znika. Dwoje obcych sobie ludzi nie staje się sobie bliskimi w jednej chwili i gotowymi spędzić ze sobą całe życie. Choć pozornie, za sprawą silnych emocji, tak może się im na początku wydawać. Miłość jest procesem posiadającym własną wewnętrzną dynamikę.

Uwaga!

Szczególnymi adresatami wykładu są „osoby w związkach”. Poruszone treści w pierwszym rzędzie będą odnosić do siebie. Namietność. Intymność. Przyjaźń. Zranienia. Przebaczenie. Narzeczeństwo. Ślub. To słowa klucze, do zrozumienia ich własnych sytuacji życiowych, w jakich znajdują się za

sprawą uczuciowych więzi. Ci, których „związek się rozpadł” będą mieli możliwość lepszego zrozumienia przyczyn niepowodzenia. Trzeba mieć nadzieję, że prezentowane treści pomogą młodym ludziom stworzyć w przyszłości satysfakcjonujące związki małżeńskie i rodzinne.

Omawiane zagadnienia zostały zebrane w załączniku nr 2, który można udostępnić uczestnikom zajęć tytułem podsumowania.

04-06

slajd

Namiętność:

Co mnie „kręci”, imponuje, pociąga w moim chłopcu/dziewczynie?

To zespół przeżyć i wrażeń, które „dzieją się” wewnątrz każdego z zakochanych z osobna. Pierwszym przejawem zakochania jest nie tyle kontakt z drugą osobą, ale z własnymi doznaniem i emocjami, które ona w nas wywołuje.

Namiętność jest spontaniczną reakcją na cechy postaci płci przeciwnej. Słowo „postać” odsyła bardziej do tego, co zewnętrzne, czego dostrzeżenie nie wymaga głębszego poznania osoby. Namiętność koncentruje się wokół:

•wyglądu,

Jest wysoki! Wygląda bosko!

•sposobu bycia, usposobienia,

Lubię, jak się uśmiecha.

•cech szczególnych postaci,

Tego głosu nie pomyłę z żadnym innym.

•osobistych uzdolnień,

Tylko on tak pięknie śpiewa.

W relacji do wybranej osoby odczuwa się niespotykane wcześniej u siebie stany wewnętrzne:

•cielesne:

napady zimna lub gorąca, wypieki na twarzy, błądź, suchość w gardle, kołatanie serca.

•emocjonalne:

przyływy energii lub odrętwienie, wybuchy radości idealizowanie, zazdrość, tęsknota, pragnienie bliskości.

Intymność:

Dlaczego jest nam dobrze ze sobą?

To dzielona wspólnie (na zasadzie empatii) przez zakochanych treść wewnętrznych przeżyć. Wyraża się ona w pragnieniu, by być

blisko tej osoby, nigdy się nie rozstawać, tak samo myśleć i tego samego pragnąć. Poszukuję się jej/jego spojrzenia. On/ona przestania cały świat. Wydaje się obojgu, że znajdują się od zawsze. Kiedy nie są razem, marzą o sobie bezustannie. Nie wyobrażają sobie, co by się z nim/nią stało, gdyby ona/on zniknął z mojego życia.

Intymność charakteryzuje się głęboką intensywnością bycia razem, przekonaniem, że ten stan nigdy się nie skończy, że będzie trwał wiecznie. Młodzi cieszą się sobą tak dalece, że inne potrzeby schodzą na dalszy plan. Wystarczy im to, że są razem.

Czarem intymności przeniknięte są w szczególności:

•miejsca spotkań znane tylko obojgu,

•formy wspólnego spędzania czasu,

•sekretne kody porozumiewania,

•wyraży czułości,

•powierzone tajemnice.

UWAGA! Bardzo wielu ludzi całość swoich wyobrażeń o „prawdziwej miłości” lokuje w opisanych wyżej stanach namiętności i intymności. Miłość jest mierzona inten-

sywnością doznań - nie tylko zmysłowych, ale również uczuciowych. Trzeba jednak wiedzieć, że taki stan wiecznie trwać nie będzie. Dla niejednego młodego człowieka jest to wiadomość szokująca. Jeżeli miłość się rozwija, to po fazie intymności, przychodzi kolejny etap - przyjaźń.

Filmową ilustracją sytuacji zauroczenia jest fragment filmu „Po drugiej lustrze”, scen. Krzysztof Rześniowiecki, reż. Dariusz Regucki, wyd. Fundacja Czyste Serca - Slajd 5

07

slajd

Przyjaźń:

Co nas łączy oprócz uczucia?

Treścią przyjaźni są sprawy, którymi na co dzień żyją zakochani: problemy, które starają się wspólnie rozwiązywać, życie towarzyskie (znajomi, formy spędzania wolnego czasu), obszary wspólnych poglądów na różne tematy, różnice zdań w różnych bardziej i mniej ważnych kwestiach, itp. Nie zauważa się upływającego czasu spotkań. Wzajemne odnoszenie się siebie nacechowane jest atmosferą wyjątkowości. Dotacza do tego okazywanie sobie szacunku. Oboje mają poczucie, że są sobie tak bliscy, jak nikt na świecie. Mają pewność, że są dla siebie kimś bardzo ważnym.

Faza przyjaźni tym się charakteryzuje, że oprócz patrzenia sobie w oczy, chłopak i dziewczyna patrzą razem przed siebie. Na tym etapie dochodzi do konfrontacji na kilku płaszczyznach:

- **zainteresowań, pasji, planów wspólnych przedsięwzięć,**
- **podobieństw i różnic poglądów,**
- **bieżności i rozbieżności stylów życia**

Dwoje ludzi wychodzi w przestrzeń wspólnych wartości. Więż wzbogaca innymi wartościami niż tylko przyjemność ze wspólnego spędzania czasu. Na tym etapie pojawiają się pytania:

- **Za co lubię swoją dziewczynę/ swojego chłopaka?**
- **Co takiego sprawia, że mi jest z nią/nim dobrze?**

Zranienia:

Jak on/ona mogła mi zrobić?

Zranienia powstają najczęściej, gdy do głosu dochodzi prawdziwy obraz ukochanej osoby. Zazwyczaj jest on różny do tego, który wytworzył się w naszych marzeniach. Jest to faza związku równie niechciana, co nieuchronna. Musi ona nadejść dlatego, że związek doty-

czy dwojga różnych osób. Zakochani mają skłonność do idealizowania obiektów. Jednak w dłuższej perspektywie uwidoczniają się realne wady i niedoskonałości, jakie on/ona posiadają, np. niedotrzymywanie słowa, zapominani obietnic. Lista zranień będzie zawsze dłuższa niż byśmy chcieli, bo też i tajemnica serca drugiego człowieka jest niezgłębiona. Faza zranień kończy definitywnie stan zakochania w idealistycznie postrzeganym obiekcie naszych uczuć.

Miłość bowiem domaga się weryfikacji obrazu widzianego przez różowe okulary. Więż ma narodzić się pomiędzy osobami, a nie wyobrażeniami o sobie.

W tej fazie historii wielu (nawet dobrze rokujących) par się niestety kończą. Jest to pokłosie funkcjonującego w kulturze masowej mitu tzw. miłości romantycznej, w myśl którego miarą miłości ma być wysoka temperatura uczuć przyjemnych. Miłość taka ma być ponadto lekarstwem na całe zło otaczającego świata. Od miłości oczekuje się, że będzie pasmem szczęścia. Jeśli nim nie jest to znaczy, że nigdy jej nie było. W rzeczywistości zranienia, choćby najdo-

tkliwsze kresem relacja być nie muszą. Lekarstwem jest przebaczenie:

Przecież ja ją/jego – mimo wszystko – wciąż Kocham. Przebaczenie jest właściwym początkiem miłości. Przebacząc, przyjmujemy osobę, taką, jaką jest. Od tego momentu zakochani wiedzą, że mogą na siebie liczyć w trudnych sytuacjach.

Przebaczenie jest fazą przełomu:

- **Przed przebaczeniem** – zakochanie. Zakochanie jest stanem poszukiwanej przyjemności. Przed zranieniem można było mówić: „kocham cię” i wymieniać całą paletę zalet.
- **Po przebaczeniu** – miłość. „Kocham cię nie tylko ze względu na twoje zalety, ale też pomimo twoich wad”. Wtedy można już mówić o miłości, ponieważ we wcześniejszych fazach dominowało odniesienie do wymarzonego ideału.

Związek się rozwija, zmierza w kierunku realnym, czyli spotkania nie ideałów, ale żywych ludzi. Pomiedzy zranieniem a przebaczeniem mogą zdarzyć się przesilenia. Ktoś kogoś zostawił, ale po jakimś czasie para znów wraca do siebie.

08-11

slajd

Więzy rodzinne:

Mój chłopiec nazywa się Wiśniewski, a ja jestem Kowalska!

W tej fazie związku do głosu dochodzi zupełnie nowy motyw - ukochana osoba nie wzięta się znikąd, ale ma bardzo konkretną rodzinną historię, która ją ukształtowała, a jej jasne i ciemne strony stają się na tym etapie tematem zwierzeń. Jest to również okres wielu zaskakujących odkryć. np.:

- On traktuje swoją mamę i siostrę inaczej niż mnie. Kiedy zatem jest prawdziwy - pytają często dziewczyny.
- Chłopcy mogą zauważyć, że - z stosunku do nich dziewczyna jest bardziej kulturalna

- i delikatna niż wobec ojca i brata.
- Czy chciałabym, żeby mój syn był podobny do mojego chłopca?
- Czy chciałabym, aby moja córka była podobna do mojej dziewczyny?

Narzeczeństwo

Jak ma wyglądać nasze wspólne życie?

Faza ta następuje w odpowiedzi na bardzo ważne pytania, jakie stawiają zakochani. Kim tak naprawdę dla siebie jesteśmy? Co z nami będzie w przyszłości? Czy nasza miłość będzie trwała zawsze? Czy już zawsze będziemy parą? Nie chodzi tu o formalne zaręczyny, ale rodzącą się świadomość i ukierunkowanie na to, że będą już razem.

Ślub:

Jedyne, co mamy to siebie na zawsze.

Elementy ślubu odnajdziemy we wcześniejszych fazach rozwoju związku. Obok pożądanego i stanów uczuciowy tworzywem więzi oblubieńczych są także wypowiedane słowa. One nadają relacjom mocy zobowiązującej. Wypowiedane w kontekście zauroczenia czy zakochania stanowią obietnicę cząstkową,

wybiórczą i zdecydowanie subiektywną.

Natomiast ślub, którego treścią ma być darowanie z siebie na wyłączność i na zawsze powinien zostać wyrażony w sposób gwarantujący jego skuteczność. Młodzieńcze popędy ciała oraz idealizującą uczuciowość należy osadzić w osobistej i nieodwołalnej zgodzie. Przysięga małżeńska jako zwierczenie rozwoju więzi, jest przede wszystkim aktem osobistym dwojga ludzi, a dopiero później wydarzeniem publiczno-prawnym. Przysięga ustanawia trwałą wspólnotę życia i miłości, czyli skutek z natury swej jak najbardziej społecznej. Należy powiedzieć, że miłość nie jest zadekretowanym szczęściem. Jest najwyższą wspólną drogą: drogą w dialogu, komunikacji, we wzajemnych kompromisach, w dawaniu siebie.

Slajd 10 przedstawia scenę zaślubin (fragment filmu „Przysięga małżeńska”, wyd. Fundacja Mamy i Taty)

12

slajd

DROGA DO MIŁOŚCI

Ślub
Narzeczeństwo
Więzi rodzinne
Przebaczenie
Zranienia
Przyjaźń
Intymność
Namiętność

Poprzednia sekwencja slajdów obrazowała swoistą podróż, w którą wyruszają pary zakochanych. Poszczególne przystanki na tej drodze zostały teraz wypunktowane na tablicy, tworząc zbiór elementów składowych związku.

13-18

slajd

DROGA DO MIŁOŚCI

Ślub
Narzeczeństwo
Więzi rodzinne
Przebaczenie
Zranienia
Przyjaźń
Intymność
Namiętność

Sekwencja slajdów 13-18 przedstawia zdjęcia ukazujące różne gesty, którymi posługują się zakochane pary.

Uczestnicy zajęć proszeni są o zinterpretowanie znaczenia tych gestów poprzez przypisanie im słów widocznych na slajdach. Dla każdej sytuacji można wskazać maksymalnie np. 3 słowa. Prowadzący wykład ma możliwość trwałego zaznaczenia wskazanych słów przez najechanie kursorem i kliknięcie myszką.

Zadanie to ma na celu uświadomienie obecnym, że tak jak więź damsko-męska jest wielowymiarowa, tak i wieloznaczne są

gesty służące do jej wyrażania. Ostatni w serii slajdów odnosi do szczególnego „znaku miłości”, jakim jest akt seksualny. Jest on bez wątpienia najgłębszym ze wszystkich fizycznych gestów, poprzez które kobieta i mężczyzna wyrażają łączącą ich więź. Jednak i to działanie ma najczęściej sens wieloznaczny.

19

slajd

DROGA DO MIŁOŚCI

Ślub
Narzeczeństwo
Więzi rodzinne
Przebaczenie
Zranienia
Przyjaźń
Intymność
Namiętność

Współżycie pojawić się może na różnych etapach tworzącej się więzi i z pewnością ma znaczący wpływ na jej dynamikę. Temu zagadnieniu poświęcony został osobny wykład: Komu w drogę, temu ABS.

20-22

slajd

„Nie ma par żyjących bez ślubu”

W tym miejscu warto zaznaczyć, że podejmowaniu współżycia musi towarzyszyć domniemana zgoda. W przeciwnym wypadku mielibyśmy do czynienia z gwałtem. Zgoda taka może mieć charakter doraźny (jednora-zowy). Najczęściej jednak jest wyrazem miłości jedynej i na zawsze. Ma zatem wyraźne - omówione wcześniej- cechy aktu zaślubin. Pytanie o to, co powinno być pierwsze ślub czy współżycie stawiają sobie z pewnością młodzi ludzie także i dzisiaj. Być może wyjściem naprzeciw temu problemowi będzie rozróżnienie na ślubów na prywatne i publiczne.

-84-

Z takiego założenia popłynę wniossek, że nie ma par żyjących bez ślubu. Idea ta została rozwinięta w wykładach poświęconym problematyce wczesnej inicjacji seksualnej: „Komu w drogę, temu ABS”, „Pierwszy raz i co dalej ...”

23

slajd

DROGA DO MIŁOŚCI

Ślub
Narzeczeństwo
Więzi rodzinne
Przebaczenie
Zranienia
Przyjaźń
Intymność
Namiętność

Slajd końcowy. Podsumowanie

-85-

„Podróżą każda miłość jest”

załącznik 2

NAMIĘTNOŚĆ – Co mnie „kręci”, imponuje, pociąga w moim chłopcu/ w mojej dziewczynie?

- wygląd (Jest wysoki! Wygląda bosko!)
- sposób bycia (Lubię, jak się uśmiecha.)
- cechy szczególne postaci (Tego głosu nie pomyłę z żadnym innym.)
- osobiste uzdolnienia (Tylko on tak pięknie śpiewa/Tylko ona tak pięknie tańczy.)
- reakcje, które wywołuje we mnie jej/jego postać (przyspieszone tętno, „motyle w brzuchu”, utrata pewności siebie, nagła zmiana nastroju)

INTYMNOŚĆ – Dlaczego jest nam dobrze ze sobą?

- miejsca spotkań
- formy wspólnego spędzania czasu
- sekretne kody porozumiewania się
- wyrazy czułości
- nasze tajemnice

PRZYJAŹŃ – Co nas łączy oprócz uczucia?

Zainteresowania, pasje, plany wspólnych przedsięwzięć, podobne poglądy, wspólne wartości

ZRANIENIA – Co on/ona mi zrobił/zrobiła?

PRZEBACZENIE – Przecież ją/jego kocham.

RODZINNE GNIAZDO – Mój chłopiec nazywa się Wiśniewski, a ja jestem Kowalska!

- Jak on traktuje swoją mamę i siostrę?
- Jak ona traktuje swojego ojca i brata?
- Czy chciałabym, żeby mój syn był podobny do mojego chłopaka?
- Czy chciałbym, aby moja córka była podobna do mojej dziewczyny?

NARZECZEŃSTWO – Jak będzie wyglądać nasze wspólne życie?

RAZEM NA ZAWSZE – Jedyne co mamy, to siebie na całe życie.

Literatura:

- Burney Pierre, Miłość, Małgorzata Tomicka (tłum.), Wrocław 1993.
- Christenson Larry, Christenson Nordis, Przyjaźń, miłość małżeństwo, Warszawa 1990.
- Starczewska Krystyna, Wzory miłości w kulturze zachodu, Warszawa 2000.
- Wieck Wilfried, Mężczyzna pozwala kochać. Gtód kobiety, Agnieszka Kilijańczyk (tłum.), Warszawa 1993.
- Wojciszke Bogdan, Psychologia miłości, Gdańsk 2010.
- Wojtyła, K, Miłość i odpowiedzialność, Lublin 2001.

